

Religiøst press for klimahandling

Vilde Blix Huseby
WARSZAWA, POLEN

Samarbeidet mellom norske trossamfunn skaper historie under klimaforhandlingene i Warszawa.

Mens hjelpeorganisasjonene jobber på spreng for ofrene for tyfonen på Filippinene, er om lag 10.000 mennesker samlet på klimaforhandlingene Polens hovedstad Warszawa.

Blant deltakerne vekker én gruppe oppsikt på grunn av sin sammensetning. Som eneste land i verden har Norge en interreligiøs gruppe med på klimatoppmøtet. Ni representanter fra Den norske kirke, Islamisk Råd Norge, Det mosaiske trossamfunn, Den katolske kirke, Den Evangelisk Lutherske Frikirke og Norges Kristne Råd reiser samlet til forhandlingene.

Finner felles grunn. I følget er blant annet Ingeborg Middtømme, biskop i Møre bispedømmene, og Ebraima Saidy, imam i Daru Salaam Islamic Centre og representant for Islamisk Råd. Engasjementet for klima gir dem felles grunn til å møtes på tvers av tro.

– Vi er alle troende, og troen forener oss, sier Ebraima Saidy.

– Klimaspørsmålet handler først og fremst om mennesker og livet vi lever her og nå på jorden, og det er nettopp det religion dreier seg om. Vi er ansvarlige for å ta vare på Guds skapelse.

Middtømme mener trossamfunnenes felles deltagelse har betydning for forhandlingene.

– Gjennom vår tilstedeværelse kan de som skal ta de toffe avgjørelsene vite at de har millioner av mennesker i ryggen,

Viktig brobyggerrolle. Biskopen får støtte fra Naomi Sender i det Mosaiske trossamfunn.

– Jeg tror det blir lagt merke til at vi har en annen stemme som også er viktig i dette arbeidet, sier hun.

De siste årene har arbeidet med religionsdialog blitt sta-

dig viktigere i Norge, og klimasamarbeidet sees som en befrielse på at dialogen bærer frukter. På forhandlingen samler representanter fra trossamfunn fra hele verden seg om fel-

«Gjennom vår tilstedeværelse kan de som skal ta de toffe avgjørelsene vite at de har millioner av mennesker i ryggen»

Ingeborg Middtømme,
biskop i Møre bispedømme

les uttalelser, gudstjenester og seminarer.

– Klimasamarbeidet er et bilde på at det norske interreligiøse samarbeidet fungerer, sier Ingrid Rosendorff Joys, samfunnkontakt i Oslo katolske bispedømme.

– Norge er et foregangsland på dette området.

Ingrid-Nass Holm fra Kirkenes Nödhjelp mener klimasaken styrkes av det interreligiøse nærværet.

– Religiøse aktører har en annen rolle enn tradisjonelle miljøorganisasjoner, sier hun.

– Det sterke, internasjonale nettverket gjør at vi kan spille en viktig brobyggerrolle, og få tilgang på informasjon som også kan være nytig for den norske delegasjonen.

Historisk gudstjeneste I år har samarbeidet ledet til en historisk begivenhet. Sist sondag deltok den norske gruppen aktivt i en gudstjeneste i den lutherske katedralen St. Trinity i Warszawa.

Det polske økumeniske rådet inviterte biskop Middtømme til å holde preken, og ledere fra forskjellige kirkesamfunn til å holde appeller. Fadervår ble sangen på arameisk, engelsk, arabisk og isiXhosa – et stamnespråk fra Sør-Afrika. Som avslutning på kvelden presenterte imam Ebraima Saidy islamske synspunkter med resitasjoner fra Koranen og Hadith.

For Middtømme var gudstjenesten et viktig vitnesbyrd på at trossamfunnene står samlet om klima.

KLIMA-FORHANDLINGER

11. til 22. november holdes FNs klimaforhandlinger i Warszawa, Polen.

FN-landene møtes for å bli enige om tiltak som kan bremse global oppvarming. Motet i Polen er det nittende i rekken.

Forhandlingene i Warszawa regnes som en mellomstasjon på veien mot klimatoppmøtet i Paris i 2015. Målet er en avtale der alle land er med. Klimarettsferdigheten er et av de viktigste arbeidsområdene for norske trossamfunn.

Klimasamarbeidet er et bilde på at det norske interreligiøse samarbeidet fungerer

Ingrid Rosendorff Joys,
Oslo katolske bispedømme

– Å kjenne på at vi er en del av et globalt fellesskap, som sier «Dette er vår felles rest, dette er

FELLES MILJØ-ENGASJEMENT

Samarbeidsrådet for tros- og livssysssamfunn (STL) skrev for klimaforhandlingene en felles miljødeklarasjon.

Gjennom en økumenisk samarbeidsavtale med Kirken Nödhjelp og Norges Kristne Råd har Den norske kirke erklært tilsrperioden fra 2007 til 2017 for «året for Skaperverk og bærekraft».

Kirkenes Verdensråds 10. generalforsamling 30. oktober til 8. november utfordret kirkelege representanter om å utfordre ambisjonene fra Polen.

vårt felles røp». Det var en utsiktig sterk opplevelse, sier hun.

Få forventninger De norske trossamfunnene bringer også med seg en felles miljødeklarasjon til klimaforhandlingene, undertegnet av Samarbeidsrådet for tros- og livssysssamfunn (STL). Det er første gang alle Norges trossamfunn går sammen om en slik erklæring, og tirsdag ble den overlevert

Som eneste land i verden har Norge en interreligiøs gruppe med på klimatoppmøtet. Fra venstre: Elin Finnseth Saerås (Global Info), Einar Tjelle (Mellomkirkeleg Råd), Ingeborg Middtømme (Møre bispedømme), Ingrid Rosendorff Joys (Oslo katolske bispedømme), Naomi Sender (Det mosaiske trossamfunn), Ebraima Saidy (Islamisk Råd), og Josef Ottersen (Den katolske kirke).

Foto: Vilde Blix Huseby

den norske forhandlingslederen. Godt samarbeid til tross, forventningene til resultatene av årets møte er ikke store.

– Vi vet det ikke skal tas store beslutninger på dette møtet, så det er viktig ikke å ha for høye forventninger sier Einar Tjelle, assisterende generalsekretær i Mellomkirkeleg råd for Den norske kirke – og legger til:

– Avtalen som skal komme i stand i 2015 må bygges Stein på Stein. Vi er mange som er utålmodige, men samtidig tror jeg trossamfunnene stemme kan være med å få avtalen mer ambisios, rettferdig og bindende.